

Æble/PæreNYT

Nr. 9 // 23. maj 2018

FÆLLES

Pærehveps og Æblehveps

- Pærehveps: Skade kan ses nu som sortfarvning i bægeret/blomsten.
- Æblehveps: Observationer på Årslev viser, at larven nu er på vej fra den frugt hvor ægget er blevet lagt i, over i den næste frugt.

INDHOLD

FÆLLES	1
Pærehveps og Æblehveps.....	1
Æblevikler	1
Andre viklerarter	2
Meldug	2
Skurv	3

KONVENTIONEL	4
Æblehveps	4
Clara Frijs - Cerone	4
Æbler Cerone	5
Æbler - Pomoxon Extra	5
Meldug	6
Svampesprøjtninger	6
Pærebladlopper	6
Pæregalmyg	7
Larver	7
Clara Frijs - ekstra gødning	7
Bladgødskning	7

ØKOLOGI	8
Bladgødning	8
Meldug	8
Æblespindemøl	8

Æblehvepsen har lige forladt den første blomst i klasen, som ægget blev lagt i.

Æblevikler

- Der blev fanget æblevikler på Fyn i sidste uge (uge 20).
- Til biofix i RIMpro skal dato for første fangst være fra plantage/afdeling uden feromonforvirring.
- Hvis døgnets gennemsnitstemperatur er 16°C efter at æggene er lagt, vil der gå 15 dage til

Æblevikler. Der har været fangst i sidste uge, og fælderne skal nu tilses regelmæssigt.

de klækker.

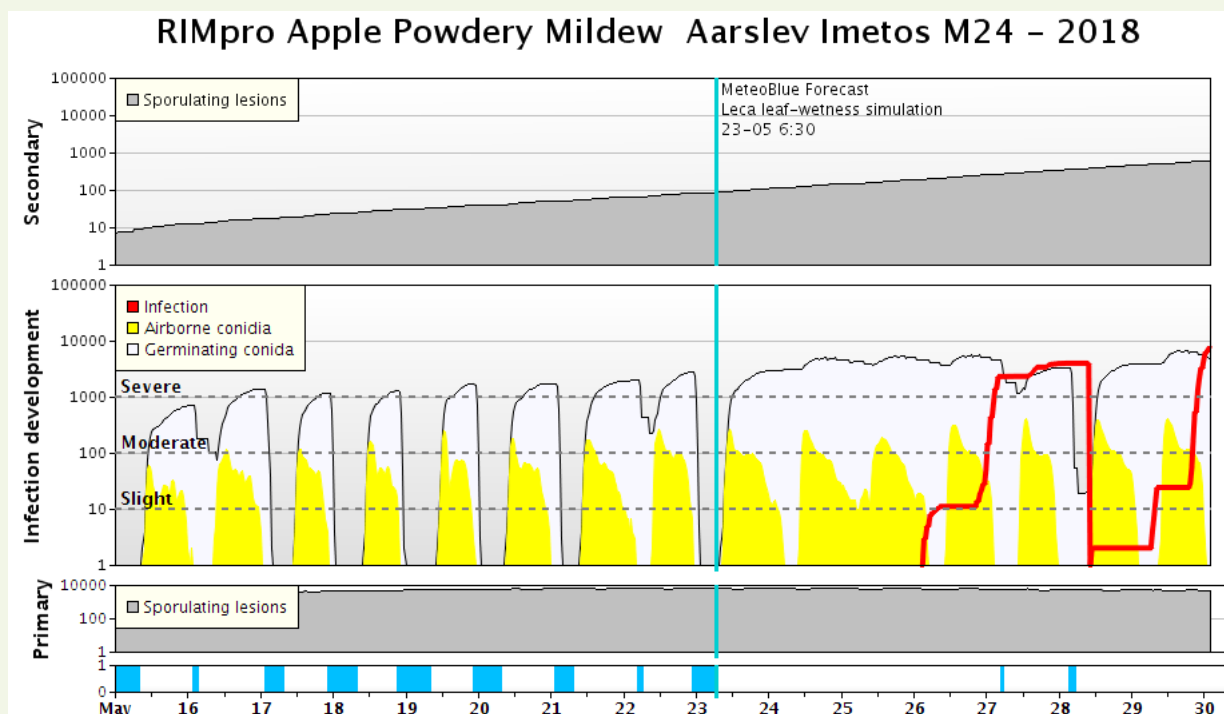
- Madex er førstevalg til bekæmpelse af æblevikler og bruges, når æggene klækker. Det er pt for tidligt med Madex.
- Bestil Madex hjem og beregn 150-200 ml/ha. Der bruges 50 ml/ha i hver behandling og der behandles ca hver 7. dag i den periode hvor æggene klækker.

Andre viklerarter

- Afhængig af lokalitet skal man begynde at hænge feromonfælder for de andre viklerarter op nu.
- Der må ikke lægges kapsler til forskellige arter i samme fældehus og fælderne skal hænge med mindst 10 meters afstand mellem hver art.
- Skarpspidset frugtvikler: Låget på dispenseren (hvid cylinder-formet) for Skarpspidset frugtvikler skal ikke åbnes.

Meldug

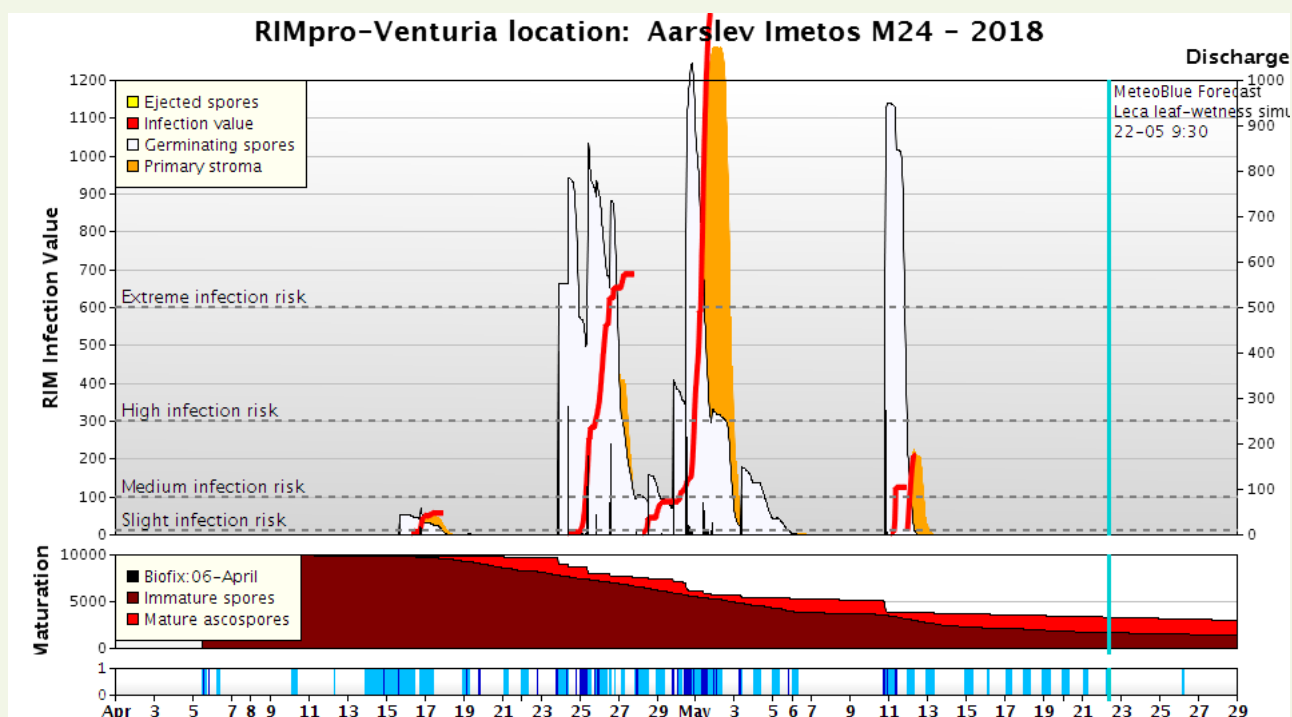
- Frigivelse af sporer sker om dagen når det er tørt og varmt (temperaturen skal være over 15 °C).
- Regn ødelægger spore-strukturerne.
- RIMpro viser, at der bliver frigivet sporer og sporerne spirer om dagen. Høj luftfugtighed om natten bliver i programmet konverteret til bladfugtighed, hvilket gør at modellen ikke simulerer infektionsfare.

Varsling af meldug i RIMpro på Årlev.

Skurv

- Det sidste lange stykke tid har vi de fleste steder været forskånet for skurvinfektioner. Men der er ingen grund til at tro, at skurven ikke vender tilbage, når vi får regn igen!
- I perioder uden nedbør (3 dage) stopper sporemodningen midlertidigt op. Sporemodningen fortsætter igen, når regnen vender tilbage. Dette kan i sidste ende få betydning for, hvornår spredningen af ascosporer ophører.
- Grunden til at mængden af umodne/modne sporer bliver mindre (se figur), selvom det ikke regner, er at bladene på jorden bliver nedbrudt, på trods af at det er tørt.

Varsling af skurv i RIMpro på Årslev. Sporemodningen stopper op efter 3 dage med tørvejr. Men bladene bliver stadig nedbrudt og det er grunden til at mængden af umodne/modne sporer bliver mindre, selvom det ikke regner.

I usprøjtet parcel er set skurv på bladene i æbler, og skurv på blade og frugter i pærer (foto).

KONVENTIONEL

Æblehveps

- Mange steder var det rettidig bekæmpelse med Mospilan i sidste uge.
- Hvis man ikke fik behandlet rettidigt og alligevel synes, at der er bekæmpelsesbehov, så kan man med behandling efter afblomstring forebygge, at larven ødelægger flere frugter end den frugt hvor ægget er blevet lagt. Da larven dør på sin vej kan (for) sen bekæmpelse føre til, at der bliver en stribe på frugten.

Bekæmpes æblehveps (for) sent kan man forebygge at larven ødelægger flere frugter, men der kan blive en stribe på frugten, da larven dør på sin vej.

Læs om Cerone, ATS, Pomoxon Extra og Regalis i ÆblePæreNYT_nr7_Udtynding_2018

Der er mange kombinationer af allerede udtyndet og ikke-udtyndet. Nedenstående tekst er en meget generel anbefaling! Vurder altid i egen plantage ud fra sort, træernes vækstkraft, om de er i vekselbæring, om træerne plejer at have et pænt junifald etc.

Al udtynding sker på eget ansvar.

Clara Frijs - Cerone

- Som skrevet i tidligere nyhedsbreve er vores erfaring med brug af Cerone til udtynding i pærer begrænset. Om effekten af Cerone brugt lige efter blomstring først vil kunne ses under juni-faldet, må vi afvente og se.
- Generelt ser det ud til at behandling med ATS i Clara Frijs ikke har givet tilstrækkelig udtyndingseffekt. Har man kun kørt ATS (og endnu ikke med Cerone) og der stadig er behov for udtynding tilrådes det at udnytte temperaturen nu og bruge Cerone. Doseringen af Cerone til udtynding i Clara Frijs er 0,25-0,3 l/ha. Fordelen ved Cerone frem for Pomoxon er, at træerne ikke står og hænger efter behandlingen. Cerone har desuden positiv virkning på blomsterknopdannelsen til næste år.
- Har man kørt ATS under blomstringen og kørt Cerone 1 gang under/efter blomstring skal man være HELT SIKKER på, at der stadig er et stort udtyndingsbehov før man kører Cerone en gang til. Udbringning af Cerone 2 gange er på eget ansvar.
- Temperaturen skal være over 15-18 °C før det er aktuelt med Cerone. Temperaturen skal ikke kun være høj på dagen for udbringning men også de efterfølgende 2-3 dage.
- Brug ikke Cerone i helt unge træer på grund af væksthæmmende effekt.

Clara Frijs som fik 1 x ATS 15 kg under blomstring og Cerone 0,35 l/ha for 14 dage siden.

Æbler Cerone

- Vejret under blomstringen har være godt så i teorien er befrugtningen gået hurtigt. Samtidig har blomstringen været kort, så det er begrænset hvor mange gange det har været muligt at få udbragt ATS under blomstringen.
- Har man kørt med ATS under blomstringen (og endnu ikke med Cerone) og der stadig er behov for udtynding tilrådes det at udnytte temperaturen nu og bruge Cerone. Alt andet lige vil det være bedre at udtynde tidligt end vente til frugten er frugten er 20-25 mm i diameter.
- Temperaturen skal være over 15-18°C før det er aktuelt med Cerone. Temperaturen skal ikke kun være høj på dagen for udbringning men også de efterfølgende 2-3 dage.
- Æblesorter, som er svære at udtynde f.eks. Gala/Elstar skal typisk have 0,25-0,3 l/ha Cerone ved forventede temperaturer på 20-22°C.
- Æblesorter, som normalt er nemmere at udtynde, eller træer som plejer at have pænt junifald, bør ikke udtyndes med mere end 0,2-0,25 l/ha Cerone pr ha ved 20-22°C eller 0,15 l/ha ved højere temperatur.
- Har man kørt ATS under blomstringen og Cerone 1 gang under/efter blomstring skal man være HELT SIKKER på at der stadig er et stort udtyndingsbehov før man kører Cerone en gang til. **Udbringning af Cerone 2 gange er på eget ansvar.**
- Dette er en meget generel anbefaling! Vurder altid i egen plantage ud fra sort, træernes vækstkraft, om de er i vekselbæring, om træerne plejer at have et pænt junifald etc.
- Brug af Cerone i Discovery er på eget ansvar. Sorten kan overreagere.
- Brug ikke Cerone i helt unge træer på grund af væksthæmmende effekt.

Æbler - Pomoxon Extra

- I nogle æblesorter kan udtyndingsresultatet forudsiges mere sikkert med brug af Pomoxon. Det gælder blandt andet Ingrid Marie, Jonagored, Cox la Vera og Discovery, se dosering for de enkelte sorter i Håndbogen 2018 side 29.

Interval mellem udbringning

Pomoxon Extra og Movento

Pomoxon bevirker at træerne går i stå og hænger med bladene. Movento skal optages og transporteres rundt i træet dvs. træerne skal være aktive. Hold derfor minimum 4-5 dages interval mellem de to midler. Køres Pomoxon først, afventer man at træerne har rettet sig før Movento udbringes.

Cerone og Regalis

- Udbring ikke Cerone og Regalis samtidig. Virkningen af de to produkter er modsatrettet.
- Husk at en stor frugtbelastning i sig selv vil virke hæmmende på væksten.
- Behandling med Regalis vil mindske junifaldet. Overvej derfor en ekstra gang om der er behov for Regalis i træer med stor blomstring og acceptabelt vækstniveau.

Meldug

- Med den nye godkendelse må Candit kun bruges 1 gang pr sæson. Hvornår skal denne ene behandling ligge? Bruges Candit nu bliver frugtanlæggene beskyttet mod infektioner på et meget vigtigt tidspunkt.
- Hvis man har opbrugt sin kvote af Candit, er svovl eneste valgmulighed. Faren for skrub på frugten på grund af melduginfektion og melduginfektioner på bladene, må vejes op mod faren for skrub på frugten af svovl.
- Normalt ses meldug ikke i pærer, så brug kun Candit i pærer, hvis der er erfaring for at meldug er et problem der.

Svampesprøjtninger

- Det er ikke kun frugttrækræft, som kan inficere under blomstringen og give råd i bægerenden. En tysk undersøgelse viste, at gråskimmel og frugttrækræft var årsag til størstedelen af infektionerne. I to af de år hvor undersøgelserne fandt sted, var det usædvanligt tørt under afblomstring og i de to år var infektioner af gråskimmel dominerende. Infektion af gråskimmel under blomstringen kan bryde ud som råd på lageret.
- Merpan må bruges på dispensation mod frugttrækræft. Merpan bruges i forkant af regn, når alle blomster i klasen er åbne og under afblomstringen, når kronbladene falder af. Afhængig af vejr og sort lægges 1-2 sprøjtninger i blomstringen. Husk at i nogle sorter kan der være behov for Merpan senere.
- Merpan vil have sideeffekt mod skurv, så når der behandles med Merpan er det ikke samtidig nødvendigt at bruge andre forebyggende midler mod skurv.
- Fra blomstring må Delan WG anvendes med 1 kg/ha. Ved normalt lavt smittetryk fra sidste år og såfremt der kun meldes om normale nedbørsmængder, kan doseringen uden problemer reduceres til 0,5 kg/ha.
- Difcor: Bruges hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning. Temperaturen skal være over 12°C, men 16°C er optimal temperatur. Midlet bruges max to døgn efter at infektionsperioden begyndte. Difcor bør altid blandes med et middel med forebyggende virkning.
- Scala og Syllit er ikke længere aktuelt i år.

Pærebladlopper

- Tjek regelmæssigt for bladlopper. Kig efter glinsende dråber (honningdug) på bladene. Myrer i træerne er også tegn på bladlopper. Bladlopperne kan også sidde nede i bægeret/blomsterenden.
- Movento virker på nymfestadiet, når nymferne via fødeoptag får aktivstoffet i sig.
- Når der behandles så sørg for at æggene lige er klækket/er lige ved at klække.
- Hvis der kun er tale om en så lille population af pærebladlopper, at der ikke er behov for Movento, kan man efter afblomstring styrke bladene med hyppige behandlinger med bittersalt 5-7 kg/ha.

Bladlopperne kan sidde godt skjult nede i bægeret/blomsterenden.

Pæregalmyg

Angrebne pærer er større og mere runde. Behandling med Movento vil have sideeffekt på pæregalmyg således at galmyglarverne i pærerne ikke udvikler sig. Angrebne pærer vil blive deforme og smittetrykket til næste år reduceres.

Larver

- Når først bladviklerne har spundet sig godt ind i bladene er det næsten umuligt at tage dem med sprøjtning. Det er imidlertid når de har spundet bladene sammen, at de er nemme at opdage, men der kan det altså være for sent at gøre noget ved dem.
- Kun hvis larverne er små og temperaturen er over 15°C kan man forvente effekt af Turex.
- Pyrethroid/Steward er kun aktuelt hvis der er mange larver som endnu ikke er begyndt at vikle sig ind i bladene.

Clara Frijs - ekstra gødning

Træer med stor frugtsætning, som har fået forårstildeling i marts-april, og som sætter godt, kan før næste regnvejr gives ekstra gødning. Giv 15 kg kvælstof pr ha i form af 100 kg kalksalpeter.

Bladgødskning

- Monoammoniumfosfat (MAP) 1 kg/ha tilsættes for at sænke pH i sprøjtevæsken, og samtidig tilføres lidt fosfor.
- Bladgødskning under afblomstring og efter blomstring:

Afblostring	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Bor	Solubor	1	kg
Dunet frugt 1. sprøjtning	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Mangan	YaraVita Mantrac Pro	0,25	litr.
Dunet frugt 2. sprøjtning	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Bor	Solubor	1	ka

ØKOLOGI

Bladgødning

- Ved magnesiummangel som giver konsulenterklæring må der anvendes bittersalt.
- Når der hyppigt anvendes bittersalt 5-7 kg/ha kan der opnås sideeffekt på pærebladlopper.

Meldug

Ved lunt og tørt vejr er det meldug-vejr.

På dunet frugt skal svovl helst undgås, men er der meget meldug (og skurvangreb), kan man være nødt til at bruge svovl. Er det muligt at vælge en dag med lidt lavere temperatur og overskyet vejr, foretrækkes det.

Normalt ses meldug ikke i pærer, så brug kun svovl i pærer, hvis der er erfaring for at meldug er et problem i plantagen.

Fjern meldugskud for at mindske smittetrykket.

Æblespindemøl

Spindemøl er fremme nu. Hvis larverne er små kan de bekæmpes med Turex. Ellers må angreb fjernes manuelt. Angreb, kan blive meget alvorlige, hvis de får lov at udvikle sig over år.

Hvis angreb af æblespindemøl ser således ud, og der ikke er nogen levende larver i spindet, er bekæmpelse med Turex for sent.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk